საქართველო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია და კონტორა: თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 11 რედაქცია და კანტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 9 ს., ნაშუადღევის 2 და ნახ. საათამდის. ტელეფონი № 15—73. მისამართი დეპეშებისათვის: თბილისი „საქართველო" ფოსტის ყუთი № 76

განცხადებანი: განცხადება მიიღება ნაშუადღევის 2 საათამდის. სტრიქონი პეტიტი პირველ გვერდზე 20 მ. მე-4 გვერდზე—15 მ. ხამგლოვიარო განცხადებანი 30 სტრიქონი—700 მ. 2 ნახ. საათის შემდეგ 100 მანეთით მეტი.

ხელის მოწერა: გაზეთი „საქართველო" ქალაქსა და ქალაქს გარეთ ღირს თვეში—600 მან. ცალკე № — 25 მან.

ფასი 25 მან.

წელიწადი მეექვსე. კვირა, ქრისტეშობისთვის 5. 1920 № 166

მოითხოვეთ ყველგან საუკეთესო ხარისხის

კონიაკი

გაწმენდილი ჰურის არაყი და ტკბილი სასმელები დ. ი. კლანდაძეს

ბითუმად და ცალ-ცალკე თვითო ქარხანაში სადგურის (ვაგზლის) ქ. № 5.

გურიის საკავშირო ბანკის

გამგეობა ამით აცხადებს ბ. ბ. აქციონერების საყურადღებოთ, რომ თანახმად საბჭოს დადგენილებისა ამა წლის 5 ნოემბრიდან

მეორე ნახევარი

50 პროცენტი-ხუთასი მანეთი თითო აქციაზე შეეტანილი უნდა იქმნას ამა წლის 10-20 დეკემბერს:

ლანჩხუთში- გურიის საკავშრო ბანკში, თფილისში-ცენტრობანკში, ქუთაისში-საურთიერთო ნდობის ბანკში, ბათუმში-ცენტრობანკის განყოფილებაში ოზურგეთში-ელიზე ივანესძე ანთელიძესთან, სამტრედიაში-სიმონ სჰირდონის ძე ქართველიშვილთან, სუფსაში-კოსტანტინე ჭანტურიასთან და ჯუმათში-აპალო ალექსისძე მურვანიძესთან. შენიშვნა: თუ ვადაზე არ იქმნა შეტანილი სრულად აქციების მეორე ნახევარი თანახმად წესდების § 9, ხელი მომწერს გადახდება ბანკის სასარგებლოდ თითოეული ვადა გადაცილებულ დღისათვის 5% ჯარიმა წლიური ანგარიშის მიხედვით. შემდეგ ამისა ნომრები მოწმობათა რომლის შესატანი ფულიც არ იქმნა გადახდილი დანიშნულ ვადაზე, გამოცხადდება გაზ. „საქართველოს რესპუბლიკა"-ში და ორი კვირის შემდეგ დღიდან განცხადების დაბეჭდისა, თუ შესატანი ფული მაინც არ იქმნა შეტანილი, ბანკის გამგეობა მოვალეა შეუდგეს ამ ნომრების მოწმობათა გაუიდვას. შემდეგი ვადა გადაცილებული მოწმობანი გამოცხადებულ უნდა იქმნას გაბათილებულად, და ახალ შემძენს უნდა მიეცეს ახალი მოწმობები იმავე ნომრებითა და აღნიშვნითა, რომ ეს მოწმობები ეძლევა მათ ვადაზე გადაუხდელ მოწმობათა მაგიერ. გაუიდვისაგან ამონაგები ფასნა ფულა ხარჯის, განსაზღვრული პროცენტის და ჯარიმის გამოკლებით გადაირიცხვის იმ შესატანის შესაგებათ, რომელიც თავისდროზე არ იყო შეტანილი მოწმობათა უპირულ პატრონთაგან და რაც ამის შემდეგ დარჩება ის უბრუნდება წინანდელ პატრონებს.

ფულის გადახდისათვის საჭიროა წარმოდგენილი იქმნას დროებითი კვიტანციები

გურიის საკავშრო ბანკის გამგეობა,

— კინო —

არფასტო
რუსთაველის პრ. № 23
„ვეპი"-ს (ა: ტრეტნოვის) ხელმძღვანელობით.

დღეს უკანასკნელი დღეა

ვ. ალექსი-მესხიშვილს

სურათში „ფურისძიების დმერთი"

ვ. ა. პოლონსკი
და თბილისში სტუმრად მეოფი
ს. პ. ვოლხოვსკაია

დრამა ხუთ ნაწილად.
თეატრის განმარტოებულად მოწყობილ ფოიში გახსნილია ბუფეტი კერძებით.
სადილი დღ. 4—ს—დე.

ხვალიდან 6 დეკემბრიდან **კოლოსალური** თავისი სიდიდით პროგრამა 2 სერიად და 8 აქტად

ყველა ერთისთვის და ერთი ყველასთვის (სამთა ფიცი).

თანამედროვე ამერიკული კინო-რომანი ერთად ერთი სალონური დადგმა ელეგანტურ არტისტიკის მ-ლი პერლოვას მონაწილეობით. ამ დრამას დაერქვა ამერიკულ მოდების ჟურნალი, ვინაიდან მ-ლი პერლოვა გამოდის მასში ასზე მეტ კოსტიუმში.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

(ყოფილი არტისტული—რუსთაველის პრ., № 21, ტელ. 8—07).

დღეს, დეკემბრის 5-ს მესამეჯერ

ზღვასთან

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.
რეჟისორი მახ. ქორელი.

სამშაბათს, დეკემბრის 7-ს მეოთხეჯერ

უფვირგვინო მეფენი

ხუთშაბათს, დეკემბრის 9-ს პირველად

ბერდო-ზმანია

დეკემბრის წარმოდგენისათვის („ბერდო-ზმანია) აღებული ბილეთები გამოდგება 9 დეკემბრის წარმოდგენისათვის.

სახელმწ. თეატრი

ოპერა

კვირას, დილით ბალეტი მორდკინისა

„პოპელია".

კვირას, 5 დეკემბერს,

„ქეთო და პეტე".

ორშაბათს, 6 დეკემბერს,

სიმფონიური კონცერტი

ბორთვაკის და ბელოუსოვის მოხაწ.

სამშაბათს, 7 დეკემბერს,

ქართულ ენაზე ოპერა

● ღალატი ●

ოთხშაბათს, 8 დეკემბერს,
პირველად განახ. შემდეგ

„ფრა-დიავოლო".

ოთხშაბათს, 9 დეკემბერს,
პირველად განახ. შემდეგ

„ტოსკა".

ოპერის დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე.

„სორაპანის" გამოცემა

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდათ 1921 წ.

„კალენდრები"

შედგენილი მ. გაჩეჩილაძის მიერ.

1) კედლის კალენდარი.
2) ჯიბის კალენდარი
3) მოძრავი კალენდარი ქართულ-რუსული
4) თვიური კალენდარი ქართულ-რუსული

უქმეები დაბეჭდილია წითელი საღებავით მოსამართი თბილისი სტამბა „სორაპანი" მ. გაჩეჩილაძე. 8—3 2295

ყოფილი „ქიმერიონის" შენოგაში

გახსნილია რესტორანი.

საუზმეები, ჩაი, ყავა, კაკაო და სხვადასხვა ბუტერბროტები	11 საათიდან 1 ს. დღისით
სადილები: . . . . . 2½ ს.	— 6 საათამდის
ვახშმები: . . . . . 7 ს.	— 10 საათამდის

განსაკუთრებული ყურადღება აქვს მიქცეული სამზარეულოს.

შენოგაში სითბოა.

გამოცდილი რეპეტიტორი სტუდენტი

ილეგს გაკვეთილებს

სასურველია დღის საათები

მისამართი ეროვნ. დემოკრ. ბიურო (სასახლ. ქ. № 5)

ტელეფ. № 3-02 გამოელაპარაკეთ 10-2 საათამდე.

ლ ო ნ დ ო ნ ი

იტალიამ ფიუმეს ბლოკადა გამოაცხადა.

პოლონეთის მთავრობა სთხოვს საბჭოთა რუსეთის მთავრობას საზავო პირობაზე ხელის მოწერა დააჩქაროს.

მოკავშირეთა სახელმწიფოები საბერძნეთის ახალ მთავრობისადმი მიმართულ დეკლარაციაში აღნიშნავენ, რომ მეფე კოსტანტინეს ტახტზე დაბრუნება მოკავშირეთა საწინააღმდეგო პოლიტიკის დაწყების ნიშნავსო.

ევგ. გეგეჭკორმა ლონდონში ინახულა მთავრობის წარმომადგენლები და სხვა და სხვა გავლენიანი პარტიის ლიდერები, რომელთანაც მოლაპარაკება ჰქონდა საქართველოს იურიდიულად ცნობის საკითხის შესახებ.

საქართველოში აღმოჩინეს ბოლშევიკების არალეგალური ორგანიზაციები.

წ ე რ ი ლ ე ბ ი.

მეთაური: სიფხიზლე და სიმკაცრე ბორჩალოში.
მეზღვაური: ჩვენი ზღვა.
ია ეკალაძე: სოფელი.

1920 წ. **ქართული კლუბი** 1920 წ.

კვირას 5 დეკემბერს 1920 წელს დანიშნულია კლუბის დარბაზში დილის 11 საათზე.

კლუბის წევრთა საგანგებო

კრება.

განსახილველია საკანონი:
1. საწყვრო და შუალედი მოსაარულია გადასახადის მოპატება
2. მიმდინარე საკითხები.

თუ კანონიერია ამ დროისთვის არ გამოცხადდა წევრთა საჭირო რიცხვი, სწორედ იმავე დღეს პირველ საათზედ დანიშნულ იქნება

მეორე კრება

რომელიც ჩაითვლება კანონიერად, რამდენი წევრიც უნდა დაესწროს

კლუბის დახურვის გამო.

აუცილებელია ყველა წევრთა დასწრება

ვ ა ა ძ ლ ე ვ

ფრაგულ ენის გაკვეთილებს თეორია და პრაქტიკა

(დიპლომი პარიზის უნივერსიტეტისა სორბონის.) ვამზადებ აგრეთვე გერმანულში და იტალიურ ენებში. სასამართლოს ქუჩა № 38. მეორე ეზო. ჭკითხეთ მეექვსეს. ნახვა შეიძლება საათის 4 და 4 ნახევარზე.

გაზ. „საქართველო"-ს

აგვისტების საყურადღებოდ

თ ლ ვ ი, ყ ვ ი რ ი ლ ა, ბ ო რ ი, ა ხ ა ლ ს ა ნ ა ბ ი, ფ ო თ ი, ბ ა თ უ მ ი, ს ა მ ტ რ ე დ ი ა.

გაზ. „საქართველო"-ს კონტორა კატეგორიულად აცხადებს, რომ ოველი იმ აგენტებმა, რომელთაც არ წარმოუდგენიათ მიღებულ გაზეთების ანგარიში, რომელთაც არ დაუბრუნებიათ დარჩენილი გაზეთები, აცნობონ ამის შესახებ დაწერილებით კონტორას და გაასწორონ ანგარიშები: წინააღმდეგ შემთხვევაში გაზეთი აღარ გაგზავნება.

სიფხიზლე და სიმკაცრე ბორჩალოში.

უკვე საბოლოოდ გამოირკვა სომხეთის მდგომარეობა. ძველი რეჟიმი საბჭოთა წყობილებით შეიცვალა. მართალია, ქუჩებს მფლობელობის გარეთ დარჩენილ სომხეთის ერთი ნაწილი საბჭოთა წყობილება რუსულმა ძალებმა აყალიბეს, ხოლო მის მეორე ნაწილში—სომხების ძალებმა, მაგრამ ეს ეროვნული ნიუანსი მაინ წარმოებებ და მთელ სომხეთი საბჭოთა რუსეთის ხელისუფლების ქვეშ მოექცა.

პირველი ვითარება დარჩა ძალაში, თუ მეორე—სულერთია, საქართველოს ამ მხრით სიფრთხილე დარაჯობს.

შეიძლება საქართველოს წინააღმდეგ საბრძოლო მოქმედების დასაწყებად, ეს გარდამავალი მდგომარეობა უფრო მარჯვეა; ღელ, როდესაც არც ჭარია მდგომარეობის ნამდვილი ბატონი და არც კრასინი და საერთაშორისო ურთიერთობის თვალსაზრისით სომხეთის პოლიტიკის პასუხისმგებელი სუბიექტი არ მოჩანს, საქართველოს წინააღმდეგ ჯარების წარგზავნა ორიენტაციისთვის ხელსაყრელია და რაღაცა ერთხელ თოფი გავარდება, მაშინ განერალი ჭდრო და წითელი კრასნაც ერთად შეერთდებიან და საბჭოთა რეჟიმის დროშის ქვეშ თავიანთ ჯარებს საქართველოში შემოუყენებენ საქართველოს დამხობის მიზნით.

დღეს ერევნის საბჭოთა რეჟიმის სამხედრო ძალთა გამგებელი გენერალი ჭდრო ბრძანდება; ის ჭდრო, რომელმაც 1918 წელს ბორჩალოს კომპანიის სული ჩაუდგა და რომელიც ბაინ თბილისამდე მოვიანებოდა!

ამკარაა, გენერალი ჭდრო ისარგებლებს ედეენადელის მომენტით, რომ ეს თავის გულის წადილი ადასრულებაში მოიყვანოს. ხალემაგოგიო მსალა ... ქართველებმა დაეპირეს ბერი ბოლშევიკური მუშაობა სწარმოებდა ჯერ კიდევ მაინ, როდესაც სომხეთს არც ქემალი მოვლენებოდა და არც საბჭოთა რუსეთი.

დღეს ჭდროსი და კრასინის აგენტები ამ ზონაში მუშაობას უფრო აცხოველებენ. ისინი შეეცდებიან აქ იმდენი ძალა მაინც დარაზმონ, რამდენიც საჭირო იქნება ანარქიის გამოსაწვევად და ბეზობდალის ქედზე დამდგარი ქართველი ჯარის ზურგის დასარღვევად, როდესაც ჭდრო და კრასინი სომხეთ და საქართველოს წინააღმდეგ შემოტევას დაიწყებენ.

გარდა საერთო სამხედრო სანზადისა, აუცილებელია განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ამ ზონას კერძოთ, და ხელო საერთოდ ბორჩალოს მაზრას. აუცილებელი საჭიროებაა აქ დაუყოვნებლივ დამყარდეს საგანგებო წესები, გამკაცრდეს ხელისუფლება და ყოველი ცდა სამოქალაქო შფოთიანობის დარღვევისა და ანარქიის გამოწვევისა უსასტიკესი სასჯელით იქნას ჩაქრობილი.

დრო არ დავკარგოთ და გულჩვილობა ნულარ გვ მსხვერპლებს. მტრების იერიშები და გულის თქმა გათვალისწინებული უნდა გვქონდეს და ნათი აღსაკვეთად ყველა ღონისძიება ხმარებული

დამფუძნებელ კრებაში.

(1 ქრის. საღ. სხდომა დასასრული).

ბოლშევიკური ბანაკის სიტყვა.

თავისუფლება და დიხციპლინა.

აქ ნოე ჟორდანიამ ბრძანა—სადაც დიდია თავისუფლება, იქ ხშირად ჰხდებოდა არეულობაკო. ეჰა, თუ ჩვენ კარგად გავითვალისწინებთ სახელმწიფოებრივ ინტერესებს, ადვილად დავინახავთ, რომ თავისუფლება და დისციპლინა არაჯთარ შეუთავსებლობას არ წარმოადგენენ დემოკრატიულად მოწყობილ სახელმწიფოში. ამ აზრის გასაშუქებლად მოვიყვან ჰერბერტ სპენსერის შეხედულებას, მისი აზრით სახელმწიფო ...

... ება თუ არა ასეთივე მეთვალყურეობა გაუწიოს სასამართლომ კანონმდებელ ხელისუფლებას? კონსტიტუცია წარმოადგენს თავისუფლების უფლებრივ გარანტიას.

სასამართლო და საზოგადოდ ყოველი სახელმწიფოებრივი ხელისუფლება ვალდებულია თავდაპირველად შეასრულოს კონსტიტუციის ბრძანება, როგორც ეს პირდაპირ ნათქვამია პროექტის მე-10 მუხლში. მაგრამ წარმოვიდგინოთ, რომ პარლამენტმა მიიღო ისეთი კანონი, რომელიც ეწინააღმდეგება კონსტიტ- ...

... ებით ჭეშმარიტ ... ...

ამერიკა და გერმანია.

ლონდონი. ბერლინის პრესა აღნიშნავს, რომ გერმანელთა იმედები იმის შესახებ, რომ თითქოს ამერიკა აქტიურ ბრძოლას აღმოგვიჩენს ეკონომიურ ბოიკოტირებლად უსაფუძვლოა. ამერიკა მხოლოდ კომერციულ მოსაზრებით ხელმძღვანელობს და ამიტომ შეუძლია ველოდეთ მისგან დახმარებას ფასეულ მასალებში. ამასთანავე ნიუ იორკში ფიქრობენ ბერლინის პრესის კორესპონდენტები იუწყებიან, რომ ამერიკის ვაჭრობა 1917 წლის 1.208 მილიარდ დოლართან 1920 წელში 26.897 დოლარამდე გაიზარდა.

ინგლისი და რუსეთი.

ლონდონი. ინგლისური პრესა იუწყებოდა ინგლის რუსეთის ხელშეკრულების ბოლოდ, რუსეთში ინგლისიდან ბოლოდ ყოველ ყოველისა გაიგზავნება რკინის ... მოძრავი შემადგენლობა და კონტრაბანდები.

საფრანგეთის სოციალისტები.

პარიზი. რენოდელი „ჰუმანიტეში" წერს, რომ აუცილებელია მივიღოთ ... ლენინისა და ჟორესის შორის. რენოდელი ამტკიცებს, რომ ჟორეს არასდროს არ იქნებოდა კაშენისა ... ფროსარის თანახმა და მოსკოვის ... ინტერნაციონალს დაფნით არ შეამკობ..." „ჰოპულერი" და ჟურნალ დე—ბატალი" რწმენას გამოსთქვამს, რომ საფრანგეთის სოციალისტები გადამწყვეტ ... ბოლშევიკურ პოზიციას დაიჭერ...

ბოლშევიზმი და გლეხობა.

პარიზი. საფრანგეთის პრესა იუწყება: კოპენჰაგენიდან მოსული ცნობით საბჭოთა მთავრობის მიმართ ოფიციალურ ... ცხადებებში ადგილებიდან არ ფიქრობენ გლეხთა უკმაყოფილებას კომუნისტურ რეჟიმით გამოწვეულს. ... გლეხები ემორჩილებიან საბჭოთა ... ეიმს, რომელიც რამოდენიმე ასი ... ათას წითელ ჯარის კაცს ერეკნობა. ... ბოლო დრო გამოშვებით აქა იქ ხდება ... ბანყებები და კომისრები და სხვა თანამდებობის პირნი ესალმებიან სიცოცხლეს, ამით აჯანყება თავდება. ნოემბრის განმავლობაში მოსკოვის, ტვერის ... ბოლოვის და სხვა გუბერნიებში დაიწყო გლეხთა აჯანყებები, რომელსაც ... ...

თუ რა მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფოსათვის ნავთსნობის განვითარებას და შეტადრე ჩვენში ეკონომიური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და პოლიტიკური ძლიერების განსამტკიცებლად და რა მნიშვნელობა აქვს ნავთსნობის განვითარებისა და კარგი ფლოტის შექმნისათვის დაარსებას ჩვენში საზღვაო ლიგისა, სადაც უნდა ჩაეწეროს ყოველი შეგნებული ქართველი განურჩევლად სქესისა, თანამდებობისა და პარტიული მიმართულებისა და საზღვაო ლიგაში თავის ჩაწერასთან ერთად წარადგინოს წლიური საწევრო გარდასახადი (500—1,000 მანეთი). ყოველ ქალაქში და მაზრაში საზღვაო უწყებას უნდა ყავდეს თავის აგენტები, რომლებიც ადგილობრივ მოაწესრიგებენ ლიგაში ჩაწერისა და ფულის შეტანის საქმეს. ამასობაში საზღვაო უწყების მეთაურები შეადგენენ ამ ლიგის პროექტს, რომელსაც წარუდგენენ დასამტკიცებლად ლიგის საერთო კრებას, რომელიც მოწვეული უნდა იქმნეს თბილისში, როცა ლიგის წევრთა საერთო რიცხვი მიაღწევს 500—1,000. კრება იქნება კანონიერი, თუ მასზე გამოცხადდა ხელახლა მოწვეულთა გრძელი სიმრავლე. საზღვაო ლიგის პროექტის დამტკიცების შემდეგ კრება ირჩევს გამგეობისა და სარეგვიზიო კომისიის წევრებს. ამის შემდეგ საზღვაო ლიგის გამგეობა შეუდგება თავის მიზნის განხორციელებას: ეხმარება საზღვაო უწყებას ნავთსნობის განვითარებაში და კარგი ფლოტის შექმნაში, თავს უყრის საქართველოს შვილთა საზღვაო ძალებს, რომლებიც არიან დაფანტული სხვადასხვა საზღვარგარეთელ გემებზე, საზღვაო ფონდის გასაძლიერებლად რეპუბლიკის სხვადასხვა ალაგას აწყობს ლექციების კითხვას, მართავს წარმოდგენებს, კონცერტებს და საღამოებს, აწყობს ეჭკურსიებს და გამოფენას, სცემს საზღვაო ჟურნალს, ხსნის ქალაქებში და მაზრებში თავის განყოფილებათა, აძლევს პრემიებს იმ ავტორებს, რომლებიც ქართულ ენაზე დაწერენ ანუ გადათარგმნიან საზღვაო სპეციალიდან თხზულებებს ანუ სასწავლო სახელმძღვანელოებს, და საზოგადოდ ემსახურება იმ მიზანს, რომელიც დასახული ექნება საზღვაო ლიგას.

დ ი ე) დასკვნა. ყოველივე ზემოთქმულისაგან ცხადია, რომ საქართველოს დამფუძნებელი კრების უახლოესს სხდომებზე სასწრაფოდ უნდა დაისვას საკითხი შესახებ ცალკე სამინის როს დაარსებისა, რომლის შემადგენლობაში შეედგენ უმთავრესად ჩვენი განათლებულნი და გამოცდილნი მეზღვაურები და რომელსაც უნდა დაეკისროს შექმნა საზღვაო ლიგისა. საზღვაო უწყება და ლიგის გამგეობა ერთმანეთთან ხელ ჩაკიდებულნი თანხმობით და მეგობრულად საერთო ძალით უნდა შეუდგნენ თვალსაჩინო ფლოტის შექმნას, განვითარებას და აღორძინებას მიზანს, ხოლო ახლო მომავალში საკანონმდებლო ნავთსნობის მოწყობას.

ნაყოფიერება ამ დაწესებულებათაგან იქნება დამოკიდებული იმაზე, თუ როგორი ენერგიისა და საზღვაო ცოდნა-პრაქტიკის შემტანი შევლენ ამ სამინისტროში და ლიგის გამგეობაში. თუ ორთქლმავალი (ლოკომოტივი) არის სადი და კარგი კონსტრუქციისა და თუ მასთან მას გენება საკმაო სითბობი მასალა, მიზან გაანგებული ბატარეებელიც (მაელი შემადგენლობა ვაგონებისა) მიდის ნელია, სწრაფად. წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენი საზღვაო ორთქლმავალიც ძლევს მიღთადაგდებულ იქნება, და მიზანს ვერ მივაღწევთ.

მ ე ზ ღ ვ ა ფ ა რ ი.

ერთი კაგ დონი მეფეთა გრძელ სა თურქეთთან.

თანარების მოსევის გამო თურქების სახელმწიფო დაინგრა. მათი ერთი ფრთა დაეშო სპარსეთისკენ და გამაკრდა სომხეთსა, ტრაპიზონსა და სამცხეს შუა, პარხლის მწვერვალებზე. მათ მთავარმა 1301 წელს დამოუკიდებლობა მოიპოვა.

სწორედ ამავე წელიწადს საქართველოში გამეფდა ვახტანგი, მაგრამ ამ გამეფებამდე და მერეც თათარ-მონგოლების პოლიტიკის წყალობით ჩვენი სამშობლო წარმოადგენდა დიდ არეულ დარეულობის ბუდეს.

თამარ მეფის მძლავრ სამეფოს დამხობის შემდეგ მონგოლები ცდილობდნენ ისე აერიათ ქართველების საქმე, ისეთი შური და მტრობა ჩამოეგდოთ ქართველ დიდებულთა და შხარე კუთხეთა შორის, რომ ქვეყანა ვეღარ გასწორებულიყო წელში. მათმა ასეთ პოლიტიკამ გაიმარჯვა: მისადგური გადაეკიდა მისადგურს, ბატონი—მთავარს, მთავარი—მეფეს. შეიქმნა ცილობა თვით სამეფო ოჯახშიაც: ვახტანგი მესისხლედ გამოუჩნდა თავის ძმას მეფე დავითს და ბოლოს, როგორც აღვნიშნეთ, თავისი გაიტანა და გამეფდა. მაგრამ ამანაც სამეფო ვერ დაიწყნარა და ქვეყნის ცხოვრება სასურველ კალაპოტში ვერ ჩაყენა.

„ამათ შეფოთთა შუა—რა იყო ქვეყანა ქართლისა", ამბობს მემატიანე, „არა იყო მათ ჯამია შინა ოესი, არცა შენობა ყოველადვე, ხეთ წელთა გაგრძელდა ომრება, იქმნა პურის მოკლება, ყოველად არა ითოვებოდა სასყიდლად არცა დიდია დასითა. ესოდენ გაძვირდა სიმშილი, რომელ შეჭამეს არა ეძინდასა ურიდად ბალდს. საკვნე იყვნეს უბანი და ფოლორტნი, ბაზანი, მინდორნი, ქალაქნი და სოფელნი მკვდრებითა; ყრმანი მკერდთა დედათა ზედა, ეგონეს ცოცხალნი, ეგონეს ცოცხალნი, ეგონეს ცოცხალნი